

VÝSKUM A VÝVOJ POHONOV PRE ULTRALAHKÉ ELEKTROMOBILY NA FEI STU V BRATISLAVE

Martin Bugár, Viktor Ferencey

16. Október 2014

VÝSKUM A VÝVOJ POHONOV PRE ULTRALAHKÉ ELEKTROMOBILY NA FEI, STU V BRATISLAVE

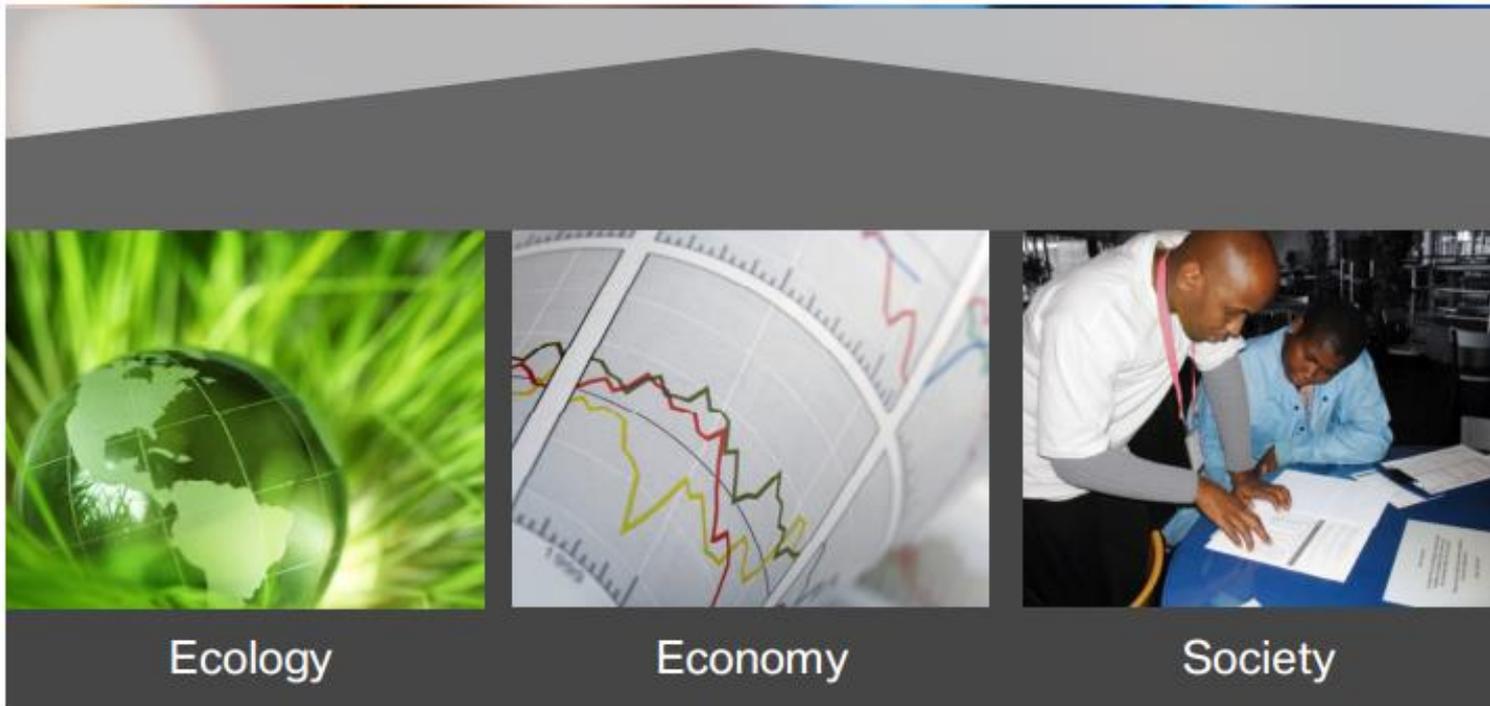
16. Október 2014

AKÝ DÔVOD?

1. NEVYHNUTNÝ A NEZASTAVITEĽNÝ PROGRES VÝSKUMU A VÝVOJA V OBLASTI ELEKTROMOBILITY

Ecology

Economy

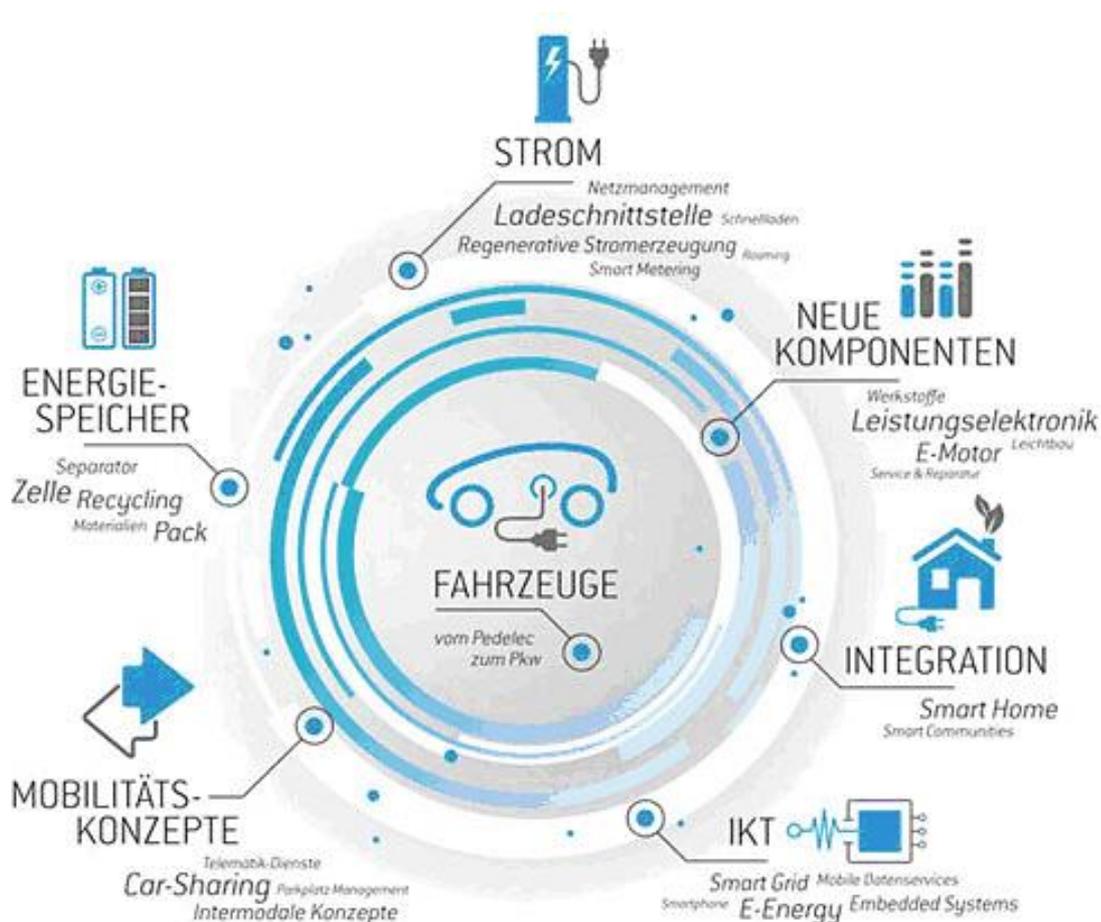
Society

http://www.bmwgroup.com/e/0_0_www_bmwgroup_com/investor_relations/ir_services/_pdf/sri_capital_markets_day/04_The_Future_Of_Sustainable_Mobility_Sattig.pdf

AKÝ DÔVOD?

2.

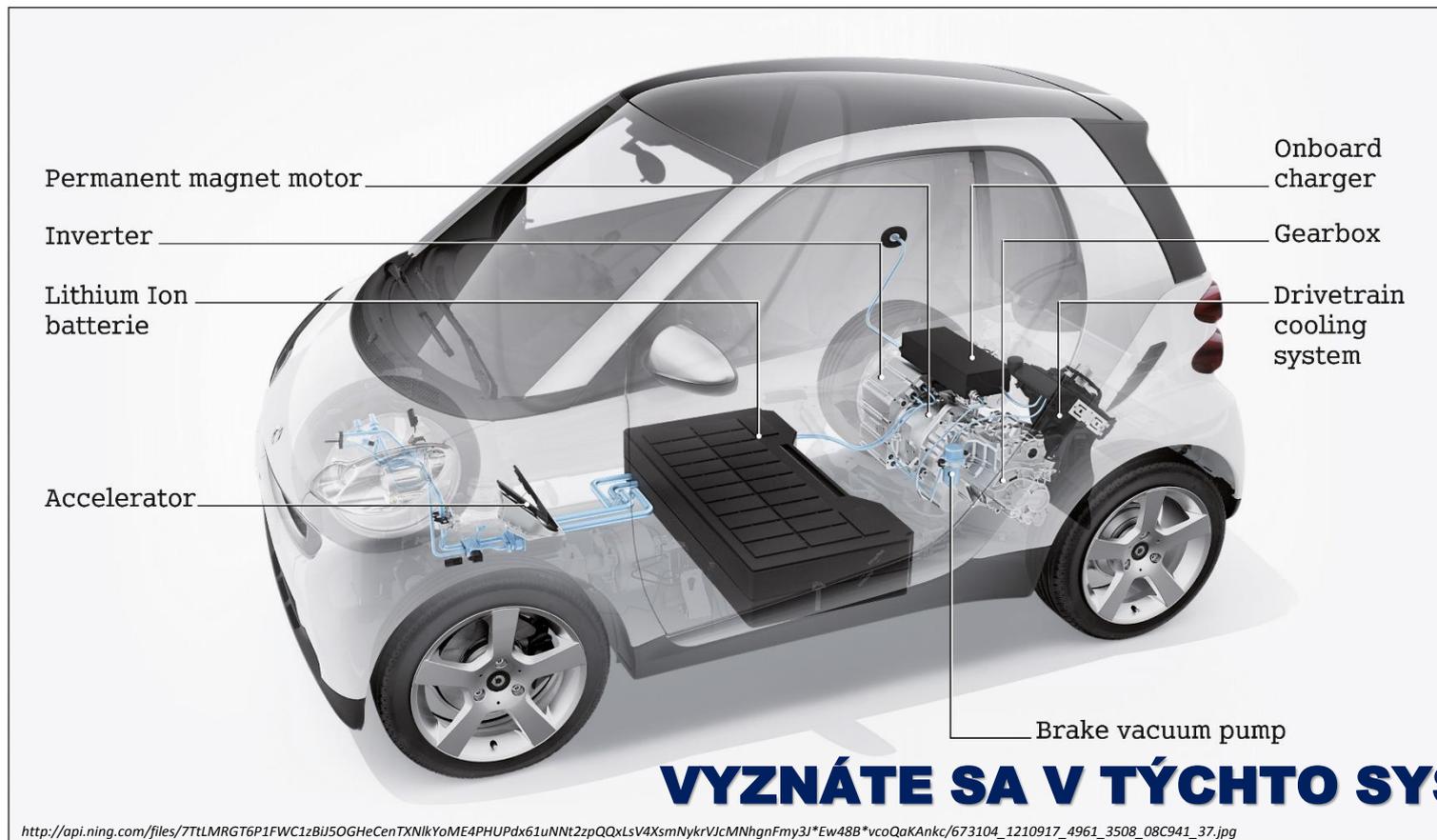
NAPREDOVAŤ V TECHNOLOGIÁCH, KTORÉ ZNAMENAJÚ PERSPEKTÍVNU BUDÚCNOŠŤ

<http://www.emobilserver.de/elektro-magazin/emobil-standpunkt/standpunkt/frankfurter-iaa-2013-und-stuttgarter-world-of-energy-solutions-zukunft-der-elektromobilitaet-wird-konkreter-losungen-fuer-nachhaltige-mobilitaet-sichtbar.html>

AKÝ DÔVOD?

3. POTREBA VYCHOVÁVAŤ VYSOKOKVALIFIKOVANÝCH ODBORNÍKOV V OBLASTI ELEKTROMOBILITY A MECHATRONIKY

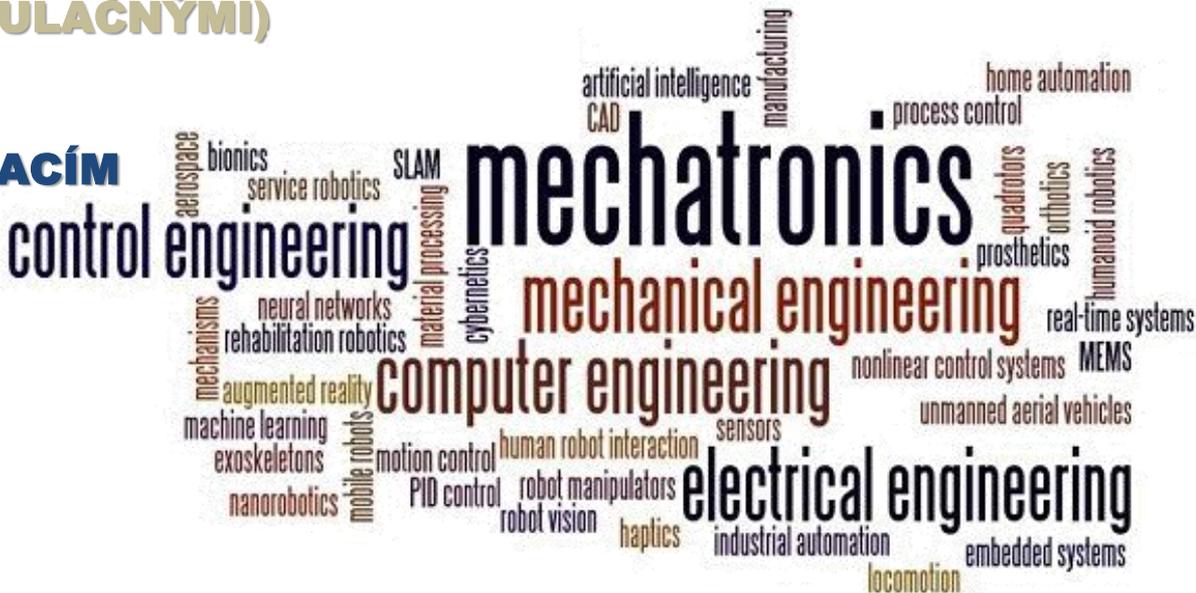

PILOTNÝ PROJEKT VÝSKUMU A VÝVOJA POHONOV PRE ULTRALAHKÉ ELEKTROMOBILY NA FEI STU V BRATISLAVE

DEFINOVANIE JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ VO VÝSKUME A VÝVOJI POHONU ELEKTROMOBILU

POHON ELEKTROMOBILU JE TVORENÝ:

- ENERGETICKÝM SYSTÉMOM (NAPÁJANIE)
- VÝKONOVÝM TRAKČNÝM SYSTÉMOM TVORENÝ
ELEKTROMOTOR/GENERÁTOROM (ELEKTROMOTOR/GENERÁTORMI)
A ICH REGULAČNÝM (REGULAČNÝMI)
ČLENOM (ČLENMI)
- RIADIACIM A MONITOROVACÍM
SYSTÉMOM (BEZPEČNOSŤ
A INFOTAINMENT)
- NABÍJACÍM SYSTÉMOM
A PODPORNOU
INFRAŠTRUKTÚROU

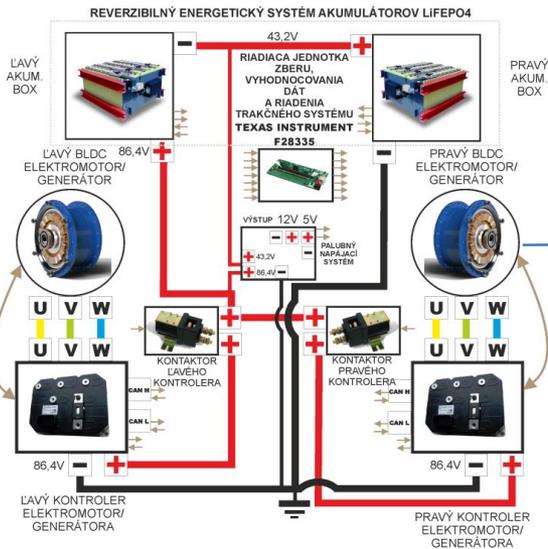

PILOTNÝ PROJEKT VÝSKUMU A VÝVOJA POHONOV PRE ULTRALAHKÉ ELEKTROMOBILY NA FEI STU V BRATISLAVE

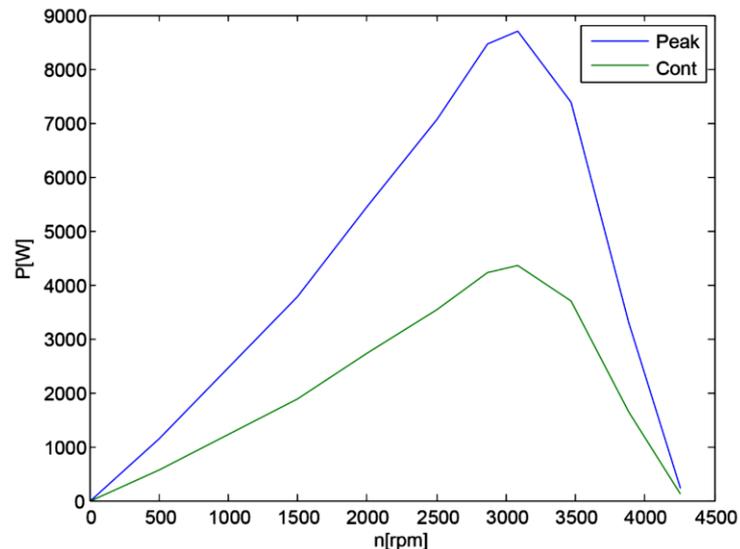
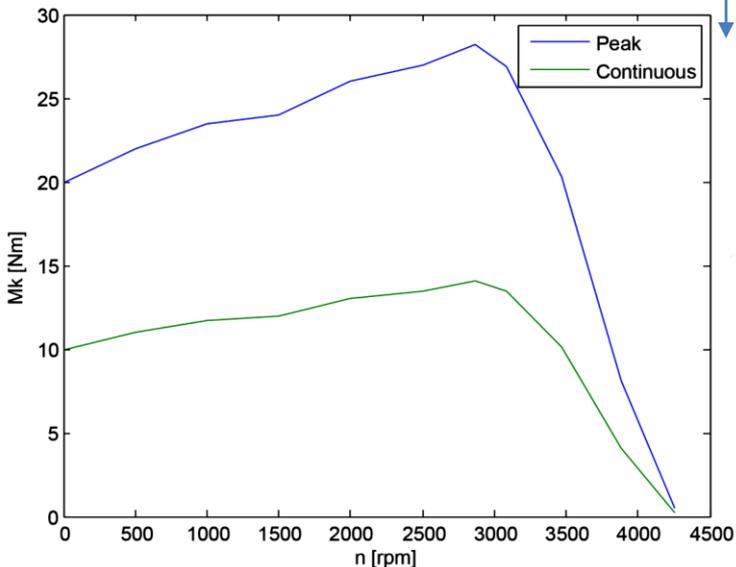
STANOVÍŤ TAKÚ KONCEPCIU, KTORÁ BUDE DEFINOVAŤ MOŽNOSTI ROZVOJA A IMPLEMENTÁCIE INOVATÍVNYCH POZNATKOV V OBLASTI E-MOBILITY A MECHATRONIKY

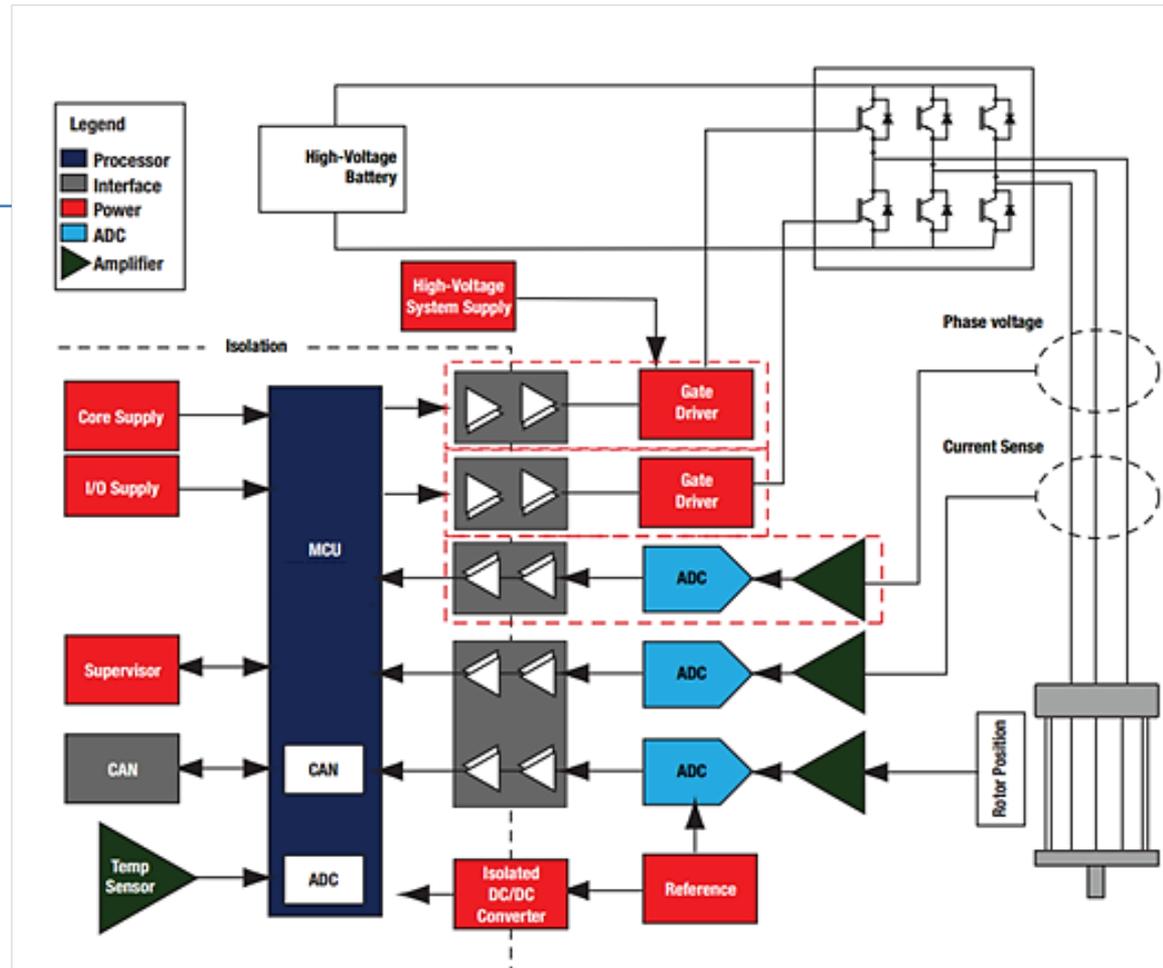
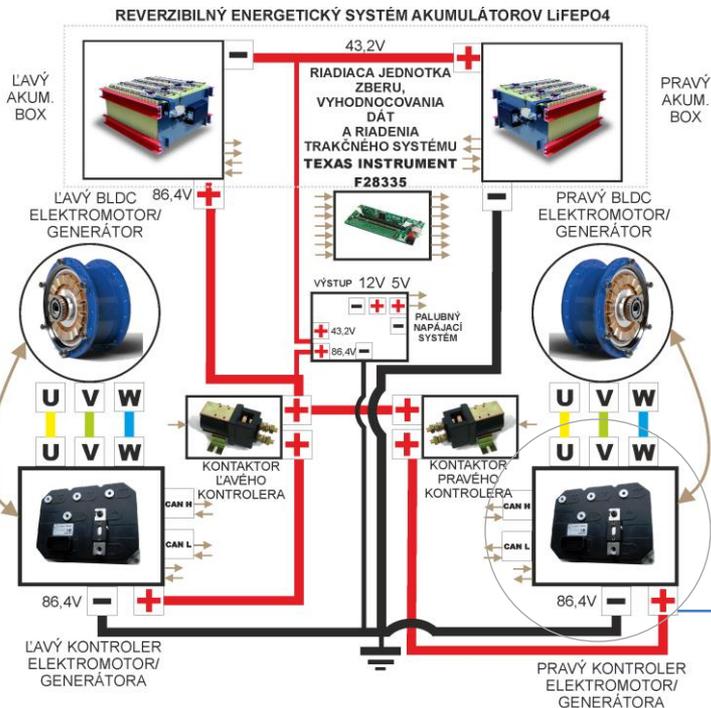
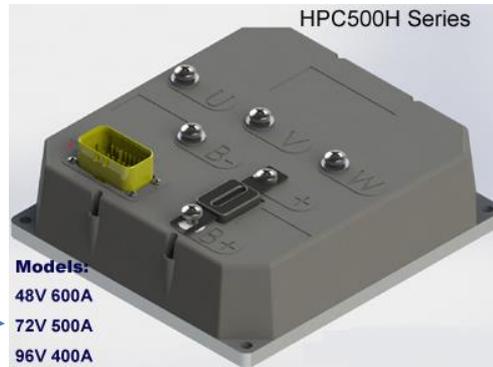
NÁVRH JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMOV ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

- **Typ elektromotora: BLDC,**
- **Výrobca: Golden Motor,**
- **Model: HPM5000B,**
- **Výkon: 2-7.5kW,**
- **Napätie: 72 V,**
- **Špičkový prúd: 200 A, možnosť softvérového obmedzenia,**
- **Účinnosť: 91 %,**
- **Rozsah otáčok: 2000-6000 rpm,**
- **Chladienie: samo-chladienie ventilátorom na hriadeli elektromotora,**
- **Hmotnosť: 11 kg,**
- **Rozmery: 126 x 206 mm (dĺžka x priemer).**

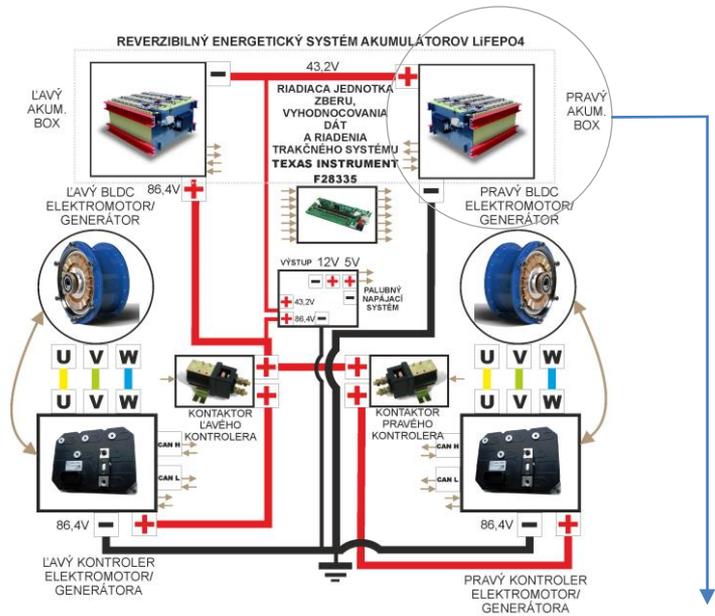

NÁVRH JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMOV ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

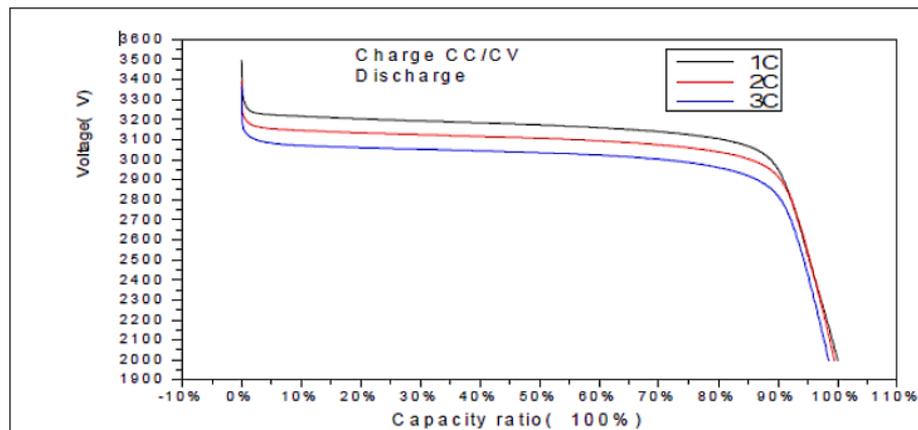
NÁVRH JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMOV ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

WN08AH cell specification

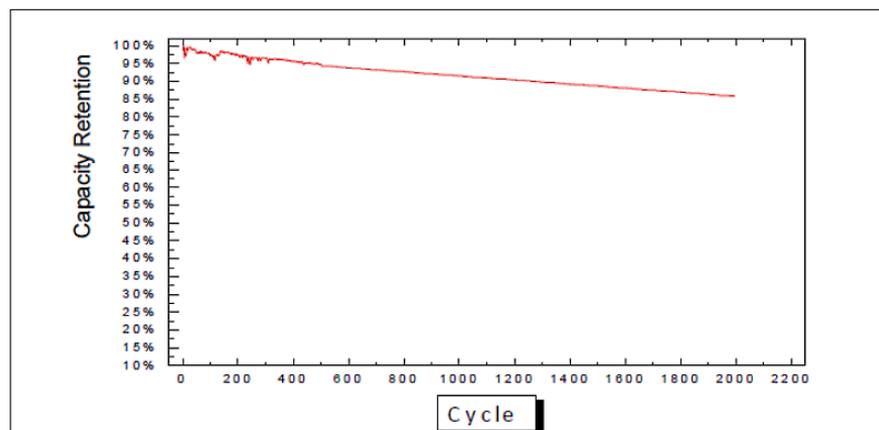

Model name	WN08AH	Alternative product marking IFP08Ah
Nominal voltage	3.2 V	Operating voltage under load is 3.0 V
Capacity	08 AH	+/- 5%
Internal Resistance	<13 mΩ	
Operating voltage	min 2.6V - max 3,65 V	At 80% DOD
Discharge Termination Voltage	2.5 V	The cells is damaged if voltage drops below this level
Charging Voltage Limit	3.7 V	The cells is damaged if voltage exceeds this level
Standard Charge Current	2,7 A	0,3C Constant Current
Standard Discharge Current	2,7 A	0,3C Constant Current
Life cycles	>2000	0.3C, 80% DDC
Maximum Continuous Discharge Current	16 A	2 C Constant Current
Maximum Instantaneous Discharge Current	24 A	3 C 15sec
2C Discharge Capacity	≥ 7.2 Ah	Nominal Capacity 90%
Working Temperature - charging	0°C ~ 45°C	The battery temperature should not increase this level
Working Temperature - discharging	-20°C ~ 60°C	The battery temperature should not increase this level
Storage thermal Ambient	-20°C ~ 45°C	The battery temperature should not increase this level
Atmospheric Pressure	86 ~ 106	KPa
Relative Humidity	25% ~ 85%	RH
Shell Material	AL / plastik	flame retardants
Size (LxWxH)	18x68x113 mm	millimeters (tolerance +/- 1 mm)
Weight	258g	grams (tolerance ±10g)

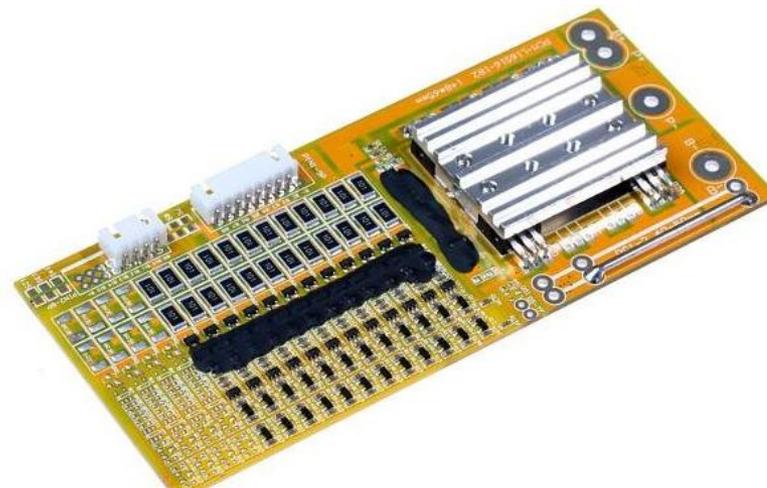
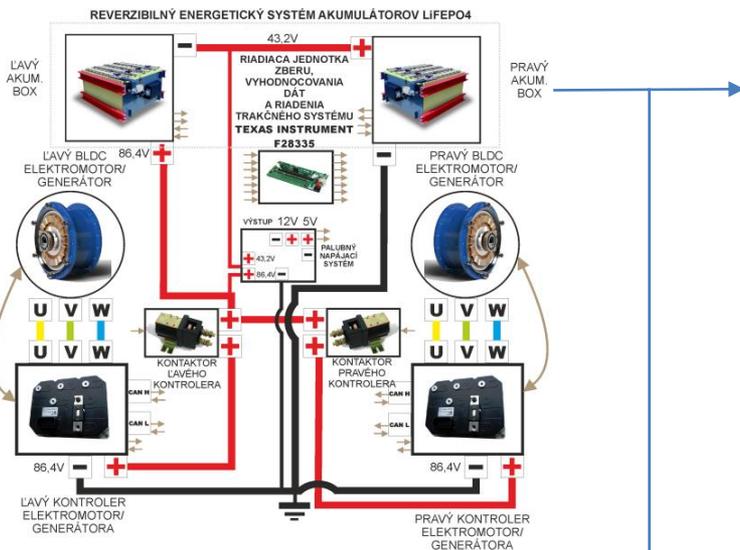
Rate Discharge Typical Curve:

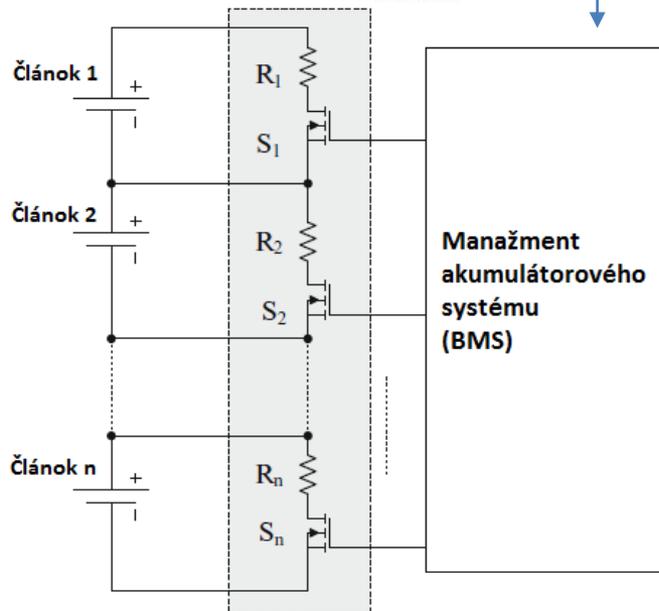
Circle Life Curve:

NÁVRH JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMOV ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

SBM12/10 Board 12cells (36V/10A)

Model name	SBM12/10	GWL/Power Simple Battery Management Board 12 cells (36V/10A)
Voltage	Charging voltage	C:43,2V 3.6V/Cell
	Balance voltage for single cell	3.6V±0.025V
Current	Balance current for single cell	72±5mA
	Current consumption for single cell	≤20µA
	Max. continuous current	10A
Overcharge Protection	Over charge detection voltage	3.90V±0.025V
	Over charge detection delay time	0.96S~1.4S
	Over charge release voltage	3.80±0.025V
Over-discharge Protection	Over discharge detection voltage	2.0±0.05V
	Over discharge detection delay time	115~173ms
	Over discharge release voltage	2.3±0.05V
Over Current Protection	Over current detection voltage	0.62V
	Over current detection current	65±5A
	Detection delay time	7.2ms~11ms
	Release condition	Automatic Recovery
Short Protection	Detection condition	Exterior short circuit
	Detection delay time	200-500µs
	Release condition	Automatic Recovery
Resistance	Protection circuitry	≤20mΩ
Temperature	Operating temperature range	-40~85°C
	Storage temperature range	-40~125°C
Dimensions	L * W * T	148 * 65 * 9mm
Weight	100g	Grams (tolerance +/- 1g)

UMIESTNENIE JEDNOTLIVÝCH SYSTÉMOV ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

① Energetický reverzibilný systém (akumulátory LiFePO4) kapacita 5kWh
Electric bidirectional energy system (LiFePO4 battery system) capacity 5kWh

② Systém riadenia nabíjania akumulátorového systému (BMS)
Battery management system with voltage display

③ Elektronický akceleračný pedál
Electric acceleration pedal

⑦ Systém elektrického napájania palubných prvkov
(5V / 12V / 90V) (DC/DC menič)

DC/DC electric converter
for the power supply
onboard systems

④ Hlavný spínač
riadiacej jednotky
pohonu
Main traction system on/off
switch

⑤ Spínač aktivácie reverzného
chodu
Reverse on/off switch

⑥ Spínač aktivácie rekuperácie
Recuperation on/off
switch

⑧ Riadiaca jednotka trakčného
systému pohonu
Main electronic control unit
of the traction system (ECU)

⑨ Spínač rekuperácie kinetickej energie
Kinetic energy recuperation switch

⑩ Trakčný elektromotor/generátor
Traction electric motor/generator

⑪ Spínacie relé kontrolera trakčného elektromotor/generátora
Main contactor for inverter of the electric motor/generator

⑫ Kontroler (inverter) trakčného elektromotor/generátora
Traction inverter for electric motor/generator

TECHNICKÉ A PREVÁDZKOVÉ PARAMETRE ELEKTRICKEJ MOTOKÁRY

88

Napätie akumulátorového
systému (V)
Battery System Voltage (V)

BLDC

Typ elektromotor/
generátora
Type of the electric motor/
generator

30

Nominálny točivý
moment (Nm)
Nominal Torque (Nm)

50

Maximálny točivý moment
(Nm)
Peak Torque (Nm)

10

Nominálny výkon (kW)
Nominal Power (kW)

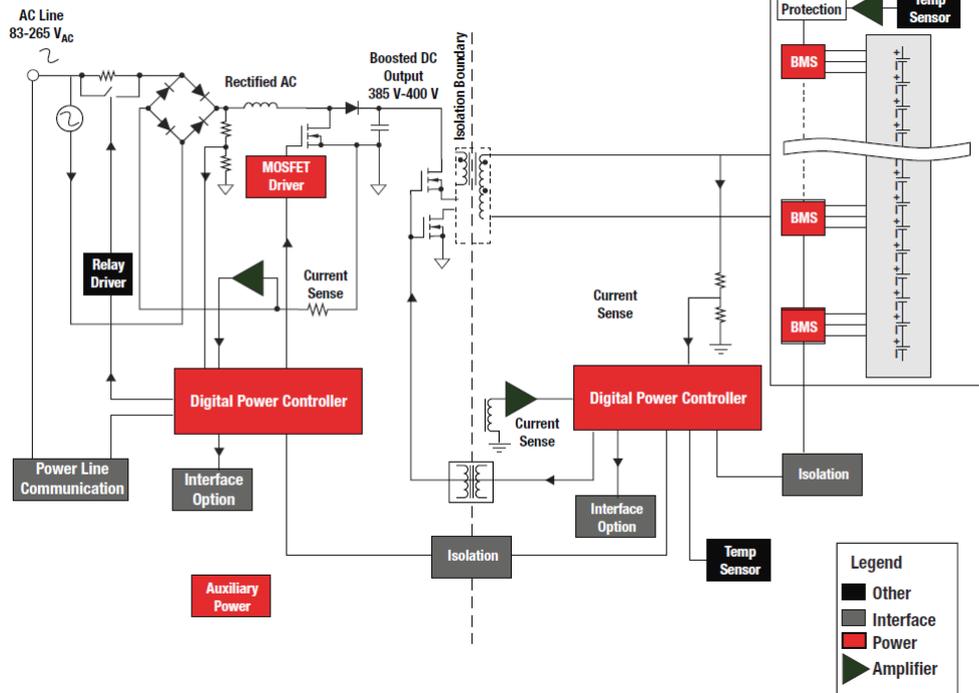
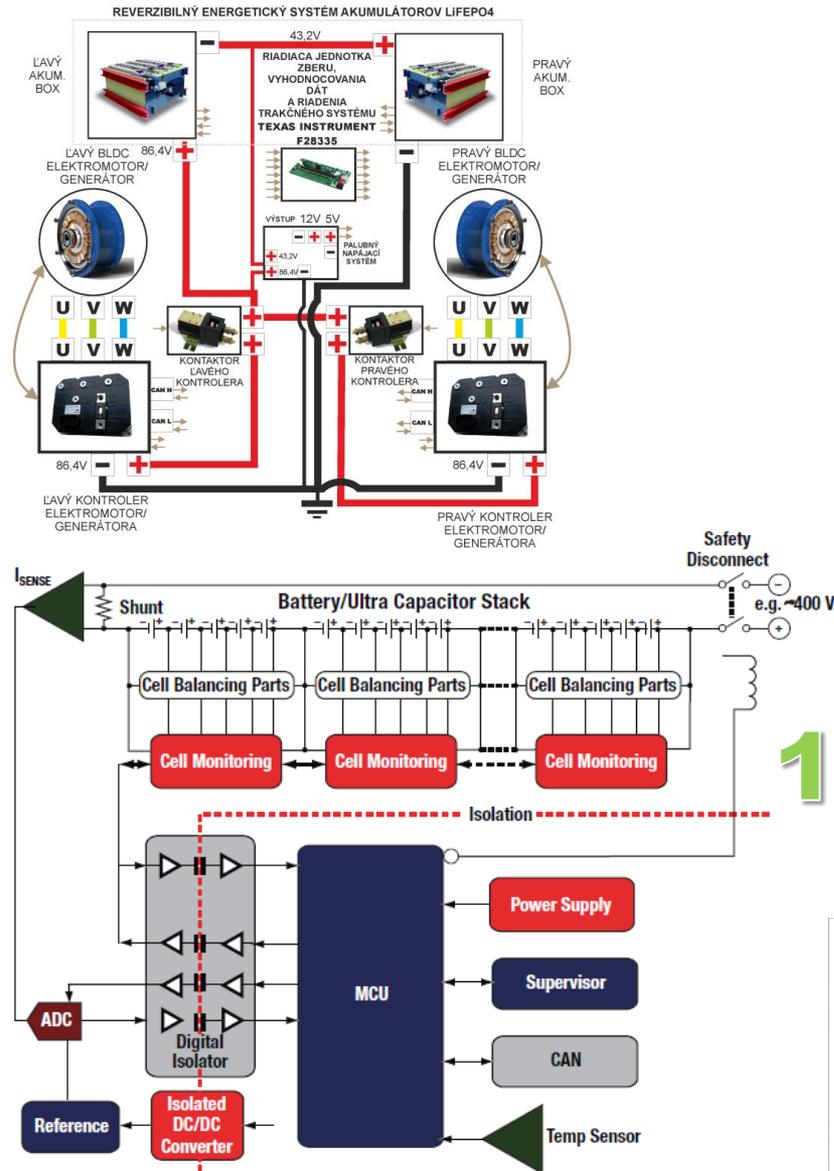
Elektronicky riadený diferenciál
Electric control differential

20

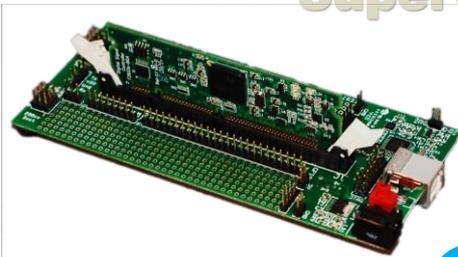
Maximálny výkon (kW)
Maximal Power (kW)

1:3

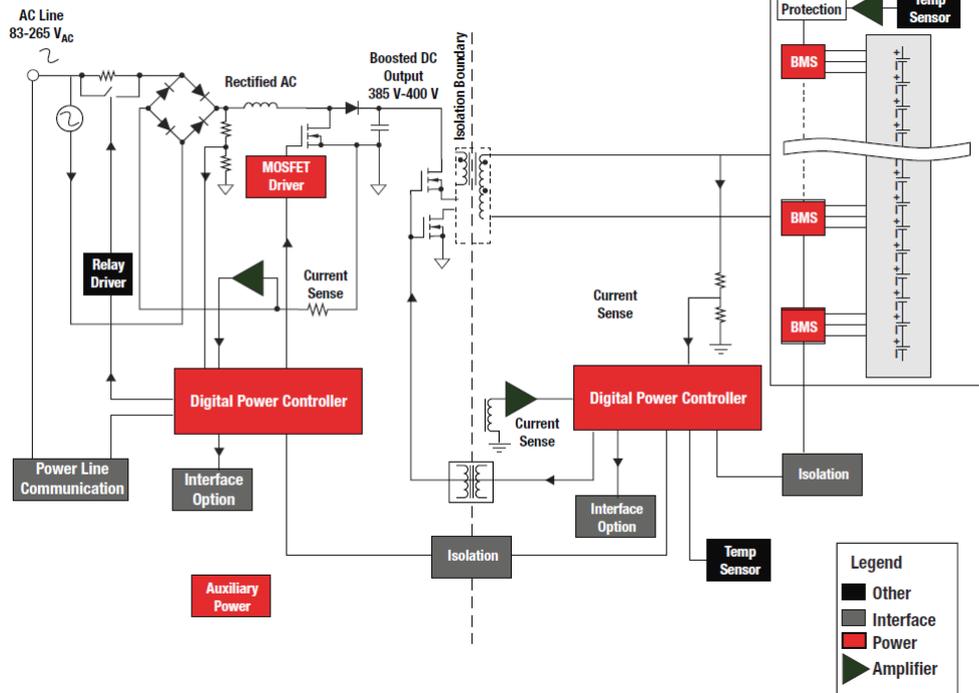
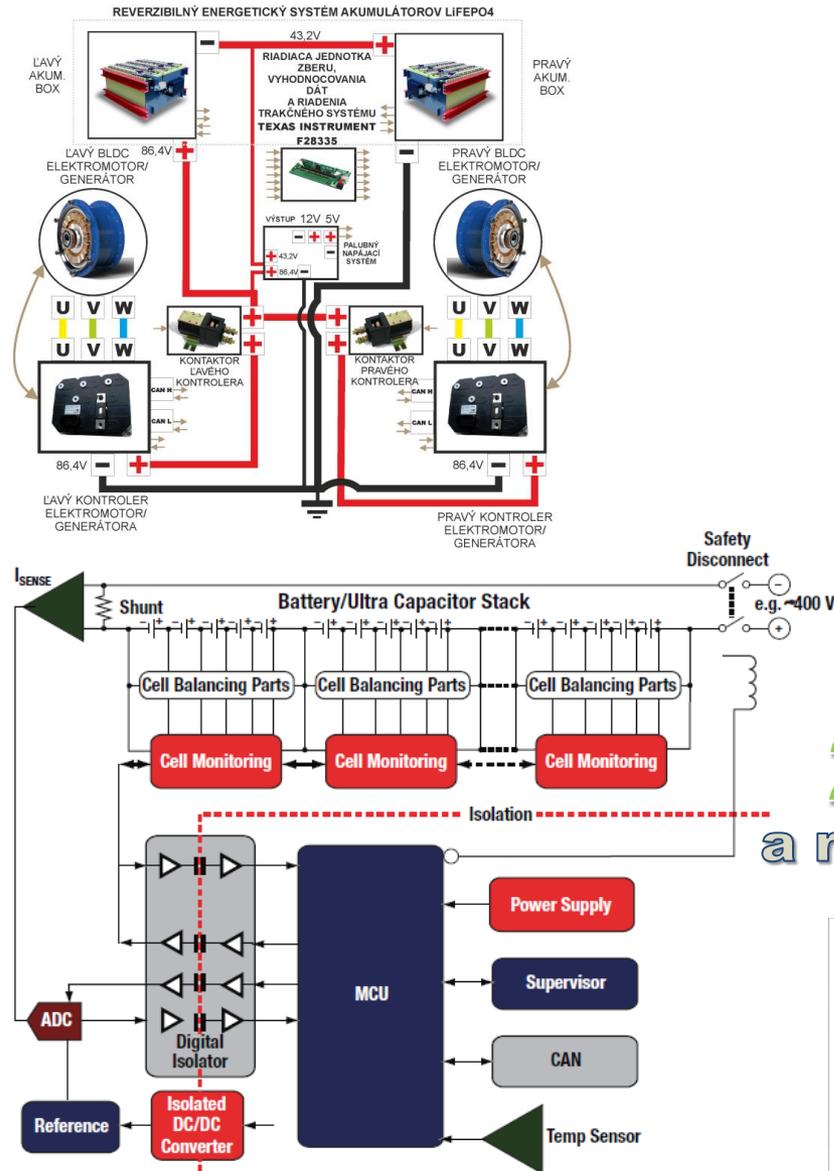
Stály prevod (-)
Gear ratio (-)

1 Riadené balancovanie počas vybíjania a nabíjania energetického systému
Supervisor Control System

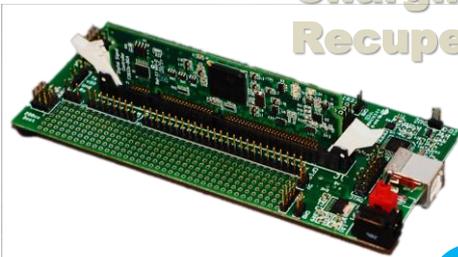

Vlastné riešenie

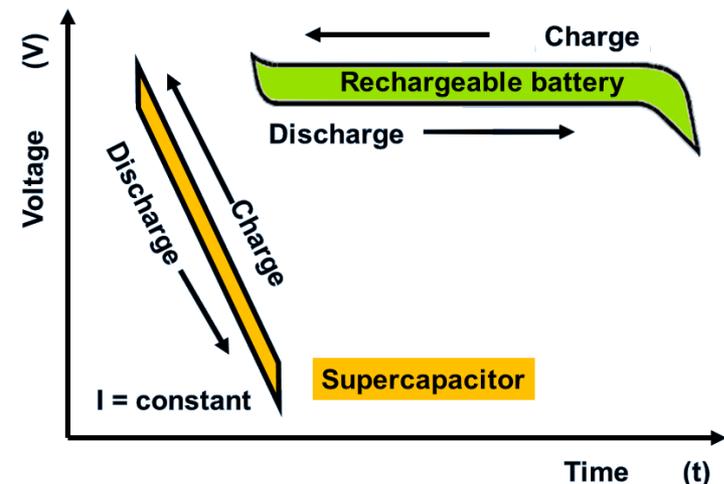
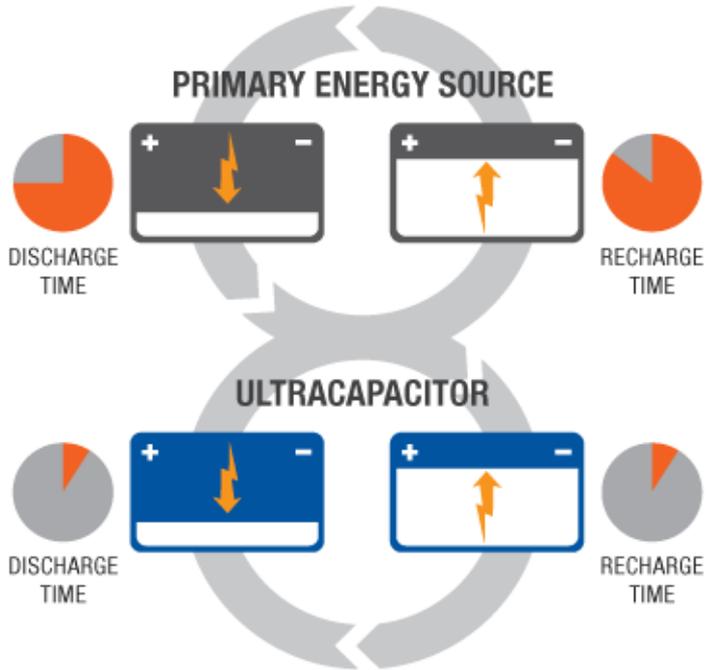

2. Systém nabíjania a rekuperácie energetického systému

Charging Control System and Recuperation Control System

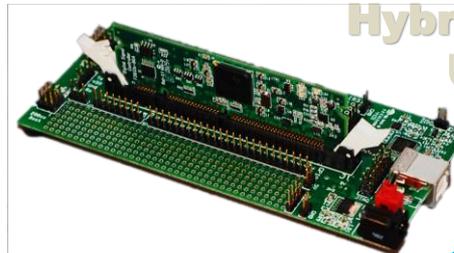
Vlastné riešenie

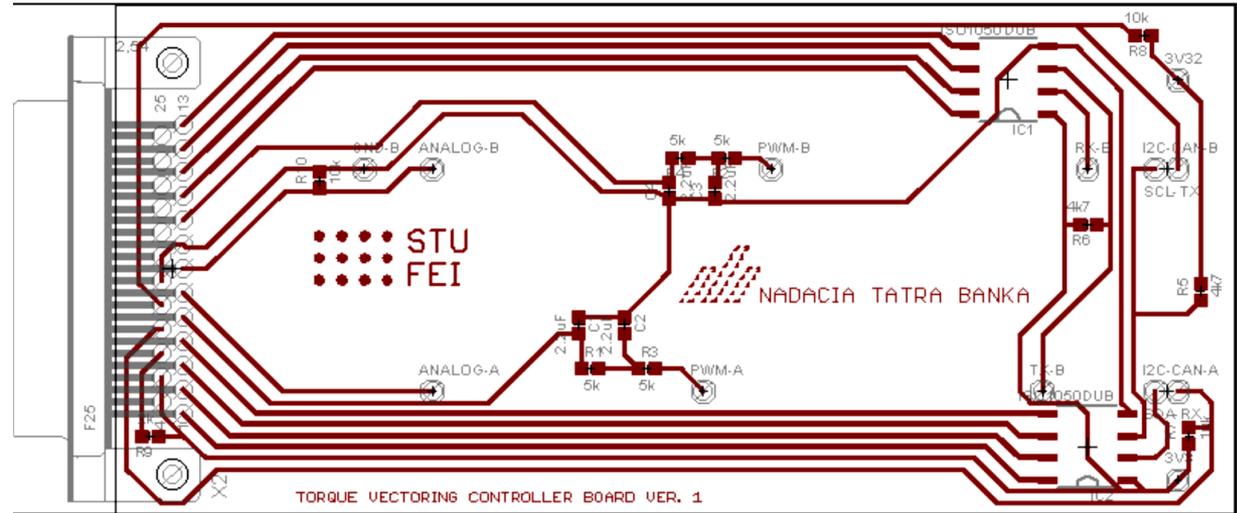
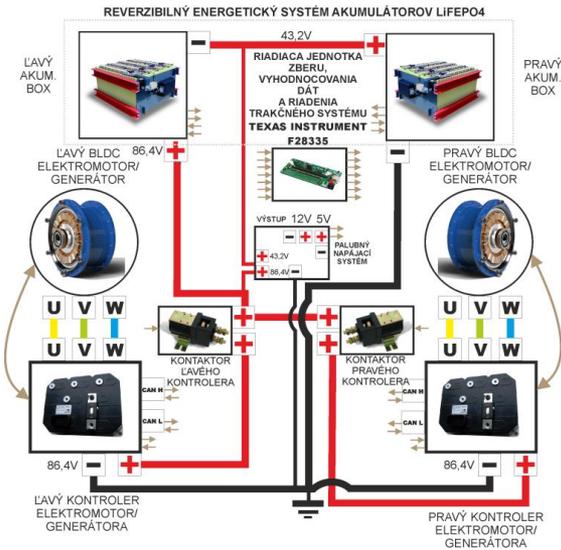

3. Potreba implementácie hybridného zdrojového systému s monitorovaním procesov

Hybridization (Battery System + Ultracapacitor System)

Vlastné riešenie

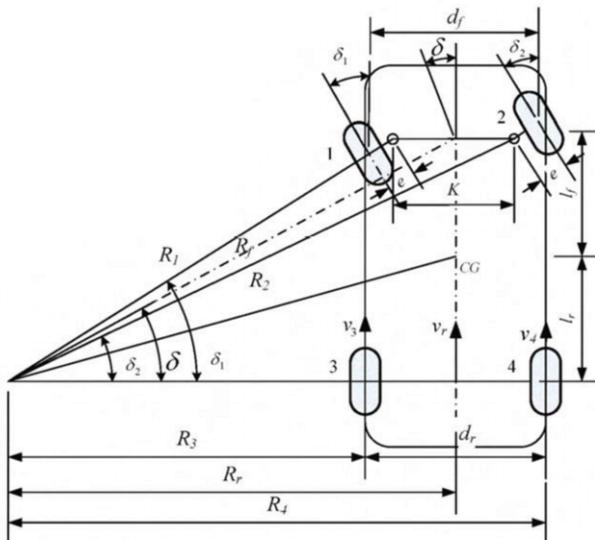
4. Riadenie elektronického nápravového diferenciálu

5. Riadenie elektronického nápravového diferenciálu na základe aktívneho rozdeľovania krútiaceho momentu na kolesá zadnej nápravy

Torque Vectoring Control System

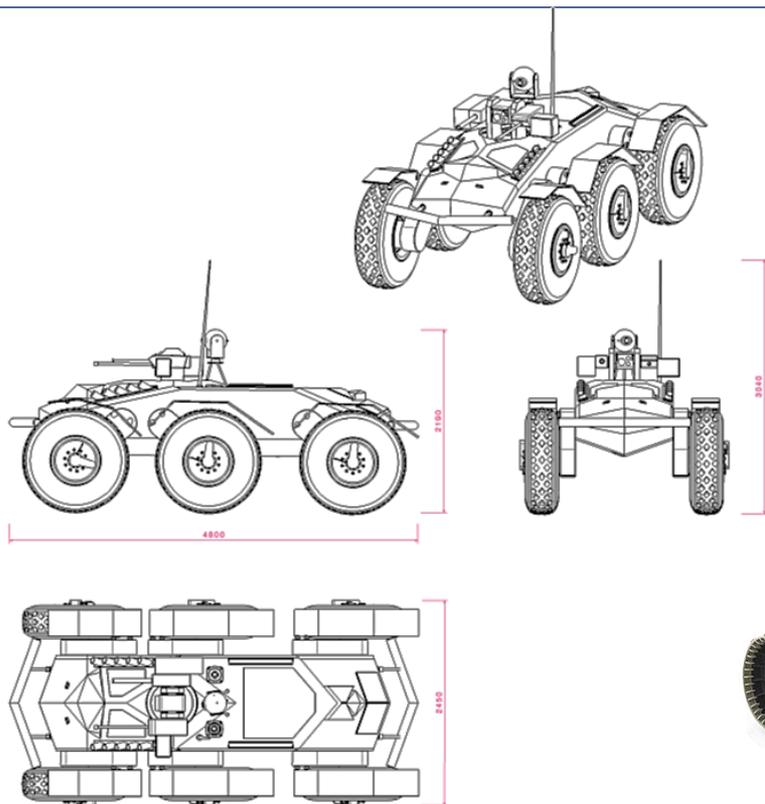
Vlastné riešenie

ZÁVER

RIEŠENIE TAKÝCH VÝSKUMNÝCH ÚLOH, KTORÉ BUDÚ VYUŽITELNÉ PRE ĎALŠÍ VÝSKUM A PRE TECHNICKÚ PRAX

VYTVORENIE MOŽNOSTÍ SKVALITNENIA PEDAGOGICKÉHO PROCESU
NA UNIVERZITE
A PRÍPRAVA KVALIFIKOVANÝCH ODBORNÍKOV

VÝSLEDKY VÝSKUMU A PRODUKTY
VÝVOJA, KTORÉ BUDÚ
VYTVÁRAŤ PROJEKTY
SPOLUPRÁCE
NA NÁRODNEJ
A NA MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI

ĎAKUJEM VÁM ZA POZORNOSŤ

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY
A INFORMATIKY

Martin Bugár

0 0 1 0
0 1 1 0
0 0 0 1
0 1 1 0

Ústav automobilovej mechatroniky
Institute of Automotive Mechatronics

Ilkovičova 3, 812 19 Bratislava
martin.bugar@stuba.sk

